سوال MUMmer3 و NUCmer

اول نسخه لینوکسی mummer3 را از اینجا دانلود میکنیم:

https://sourceforge.net/projects/mummer/

بعد دقت میکنیم پکیجهای زیر نصب شده باشند و اگر هر کدام نبود نصبش کنیم:

```
make (GNU make 3.79.1)
perl (PERL 5.6.0)
sh (GNU sh 1.14.7)
csh (tcsh 6.10.00)
g++ (GNU gcc 2.95.3)
sed (GNU sed 3.02)
awk (GNU awk 3.0.4)
ar (GNU ar 2.9.5)
fig2dev (fig2dev 3.2.3)
gnuplot (gnuplot 4.0)
xfiq (xfiq 3.2)
```

بعد در آدرس جایی که نسخه را دانلود کردهایم کامند tar -xvzf بعد را دانلود کردهایم کامند MUMmer3.0.tar.gz را اجرا میکنیم. بعدش به فولدر mutar شده میرویم و دو کامند make install و make check را اجرا میکنیم. الان MUMmer نصب شده است. (https://mummer.sourceforge.net/manual/#installation)

حالا فولدر wga که در فایل تمرین بود را در این فولدر جدید کپیپیست میکنیم و برای جواب mummer، کامندهای زیر را اجرا میکنیم:

```
# reading input file "wga/MUMmer_input/H_pylori26695_Eslice.fasta" of length 275287

# reading input file "wga/MUMmer_input/H_pylori26695_Eslice.fasta" of length 275287

# construct suffix tree for sequence of length 275287

# (maximum reference length is 536876908)

# (maximum query length is 4294967295)

# process 2752 characters per dot

# CONSTRUCTIONITIME mummer wga/MUMmer_input/H_pylori26695_Eslice.fasta" of length 265111

# matching query-file "wga/MUMmer_input/H_pylori399_Eslice.fasta"

# against subject-file "wga/MUMmer_input/H_pylori26695_Eslice.fasta"

# COMPLETETIME mummer wga/MUMmer_input/H_pylori26695_Eslice.fasta"

# COMPLETETIME mummer wga/MUMmer_input/H_pylori26695_Eslice.fasta"

# SPACE mummer wga/MUMmer_input/H_pylori26695_Eslice.fasta 0.07
```

این کامند اولی فایل mummer.mums را تولید میکند.

بعدش باید دستور mummerplot را با ورودی دادن آن اجرا کنیم که ۴ فایل زیر تولید شود: (بالطبع همه فایلها ضمیمه شده است)

- mummer.gp •
- mummer.fplot •
- mummer.rplot
  - mummer.ps •

که فایل آخری همان نمودار است.

```
esra@Esra:~/Downloads/MUMmer3.23$ mummerplot -x "[0,275287]" -y "[0,265111]" -postscript -p mummer mummer.mums gnuplot 5.4 patchlevel 2
Reading mummer file mummer.mums (use mummer -c)
Writing plot files mummer.fplot, mummer.rplot
Writing gnuplot script mummer.gp
Rendering plot mummer.ps

set mouse clipboardformat "[%.0f, %.0f]"

"mummer.gp" line 13: wrong option

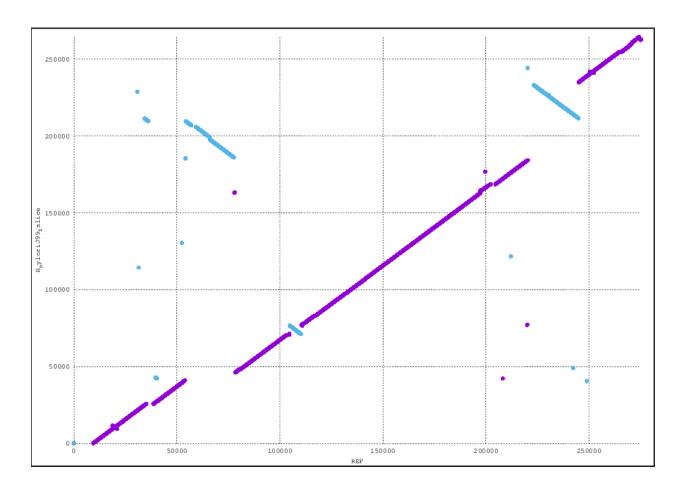
WARNING: Unable to run 'gnuplot mummer.gp', Inappropriate ioctl for device
```

سه تا فایل اول بدون مشکل ساخته میشود اما فایل چهارم بخاطر یکی از سطرهای فایل set نمیشود. (همان gnuplot که mummer.gp نمیتواند اجرا کند به درستی تولید نمیشود. (همان mouse clipboardformat که بدون آن هم میتوان نمودار را ساخت)

برای حل این مشکل در ترمینال میزنیم gnuplot تا کنسول gnuplot باز شود. بعد محتویات فایل mummer.gp را select all و در کنسول gnuplot کپیپیست میکنیم تا خط به خط اجرا شود.

```
esra@Esra:~/Downloads/MUMmer3.23$ gnuplot
        GNUPLOT
        Version 5.4 patchlevel 2 last modified 2021-06-01
        Copyright (C) 1986-1993, 1998, 2004, 2007-2021
        Thomas Williams, Colin Kelley and many others
        gnuplot home:
                          http://www.gnuplot.info
                         type "help FAQ"
        fag, bugs, etc:
        immediate help:
                         type "help" (plot window: hit 'h')
Terminal type is now 'qt'
gnuplot> set terminal postscript color solid "Courier" 8
Terminal type is now 'postscript'
Options are 'landscape enhanced defaultplex \
   leveldefault color colortext \
   dashlength 1.0 linewidth 1.0 pointscale 1.0 butt noclip \
   nobackground \
   palfuncparam 2000,0.003 \
   "Courier" 8 fontscale 1.0 '
gnuplot> set output "mummer.ps"
qnuplot> set size 1,1
gnuplot> set grid
gnuplot> unset key
gnuplot> set border 0
qnuplot> set tics scale 0
qnuplot> set xlabel "REF"
gnuplot> set ylabel "H_pyloriJ99_Eslice"
gnuplot> set format "%.0f"
gnuplot> set mouse format "%.0f"
gnuplot> set mouse mouseformat "[%.0f, %.0f]"
gnuplot> set mouse clipboardformat "[%.0f, %.0f]"
         wrong option
qnuplot> set xrange [0:275287]
gnuplot> set yrange [0:265111]
gnuplot> set style line 1 lt 1 lw 2 pt 6 ps 0.5
gnuplot> set style line 2 lt 3 lw 2 pt 6 ps 0.5
gnuplot> set style line 3 lt 2 lw 2 pt 6 ps 0.5
gnuplot> plot \
> "mummer.fplot" title "FWD" w lp ls 1, \
> "mummer.rplot" title "REV" w lp ls 2
```

اینگونه است که dotplot در قالب فایل mummer.ps ساخته میشود:

NUCmer

دستور بالا فایل nucmer.delta را تولید میکند. بعد از روی این فایل، فایلهای دیگر از جمله نمودار را تولید میکنیم.

```
esra@Esra:~/Downloads/MUMmer3.23$ show-coords -r -c -l nucmer.delta > nucmer.coords
esra@Esra:~/Downloads/MUMmer3.23$ show-snps -C nucmer.delta > nucmer.snps
esra@Esra:~/Downloads/MUMmer3.23$ show-tiling nucmer.delta > nucmer.tiling
```

سه دستور بالا به ترتیب سه فایل dotplot به nucmer.coords، nucmer.snps و باز هم مثل حالت را تولید میکنند. باز برای ساختن dotplot به mummerplot نیاز داریم و باز هم مثل حالت nucmer.gp بعد از اینکه nucmer.gp را ساخت در خط nucmer.gp در کنسول به خطا میخورد و برای همین با کپیپیست کردن محتویات nucmer.gp در کنسول gnuplot را در قالب nucmer.ps میسازیم:

```
esradEsra:~/Downloads/MUMmer3.23$ mummerplot -x "[0,312600]" -y "[0,312600]" -postscript -p nucmer nucmer.delta
gnuplot 5.4 patchlevel 2
Reading delta file nucmer.delta
Writing plot files nucmer.fplot, nucmer.rplot
Writing gnuplot script nucmer.gp
Rendering plot nucmer.ps

set mouse clipboardformat "[%.0f, %.0f]"

"nucmer.gp" line 49: wrong option

WARNING: Unable to run 'gnuplot nucmer.gp', Inappropriate ioctl for device
```

```
esra@Esra:~/Downloads/MUMmer3.23$ gnuplot
             G N U P L O T
Version 5.4 patchlevel 2 last modified 2021-06-01
              Copyright (C) 1986-1993, 1998, 2004, 2007-2021
Thomas Williams, Colin Kelley and many others
              gnuplot home: http://www.gnuplot.info
faq, bugs, etc: type "help FAQ"
immediate help: type "help" (plot window: hit 'h')
 Terminal type is now 'qt'
gnuplot> set terminal postscript color solid "Courier" 8
Terminal type is now 'postscript'
Options are 'landscape enhanced defaultplex \
     leveldefault color colortext \
dashlength 1.0 linewidth 1.0 pointscale 1.0 butt noclip \
     nobackground \
palfuncparam 2000,0.003 \
       'Courier" 8 fontscale 1.0 '
 gnuplot> set output "nucmer.ps"
 gnuplot> set ytics ( \
> "137795" 1, \
> "137797" 863, \
> "137827" 1847, \
> "137829" 2697,
 > "137892" 3575,
> "137957" 4275,
> "137999" 5096,
> "138021" 6509,
> "138043" 11082,
> "138045" 12054,
> "138059" 13173,
 > "138088" 14374,
> "138123" 15385,
> "138127" 16165,
> "138186" 16857,
> "138207" 25670,
> "138207" 23070,
> "138208" 28547,
> "138232" 54154,
> "138233" 57161,
> "138236" 65674,
 > "138237" 72381,
> "138238" 115539,
> "138239" 120128,
> "138259" 132521
> "138261" 150616,
> "138262" 158037,
> "138291" 161695,
> "138310" 194566,
> "138330" 202212,
> "138330" 202212,
> "138378" 213030,
> "138387" 248215,
> "138388" 279363,
> "138389" 301862,
> "" 308837 \
>)
gnuplot> set size 1,1
gnuplot> set grid
 gnuplot> unset key
 gnuplot> set border 10
 gnuplot> set tics scale 0
gnuplot> set tils scale or
gnuplot> set xlabel "B anthracis_Mslice"
gnuplot> set ylabel "QRY"
gnuplot> set format "%.0f"
 gnuplot> set mouse format "%.0f"
gnuplot> set mouse mouseformat "[%.0f, %.0f]"
gnuplot> set mouse clipboardformat "[%.0f, %.0f]"
               wrong option
gnuplot> set xrange [0:312600]
gnuplot> set yrange [0:312600]
gnuplot> set style line 1 lt 1 lw 2 pt 6 ps 0.5
gnuplot> set style line 2 lt 3 lw 2 pt 6 ps 0.5
gnuplot> set style line 3 lt 2 lw 2 pt 6 ps 0.5
gnuplots set si,
gnuplots plot \
> "nucmer.fplot" title "FWD" w lp ls 1, \
> "nucmer.rplot" title "REV" w lp ls 2
 gnuplot>
gnuplot>
```

و این هم dotplot:

